

Iz temne zgodovine čebelnega življenja.

(Piše *Fr. Pengov.*)

I. Nočni napad.

Solnce je že davno zatonilo tam doli za morjem. Polagoma so utihnili solnčni bregovi, utihnile loke in krasna rožna ajdovišča, umolknilo je na njih živahno brenčanje in gomzenje hroščkov, pisanih metuljčkov in raznih drugih krilatih narodov. Mesto zlatih solnčnih žarkov, ki so bili ob solnčnem zahodu vaško cerkvico ogrnili v škrlatno kraljevo odejo, pripluli so milijoni in milijoni svetlih lučic na brezoblačni nebesni svod, lučic tako visokih, mirno plamtečih in čistih, kakor bi bili to sami angeljci, ki obdajajo prestol Najvišjega, kralja svetov. Skozi veje jablan in skozi visoko bezgovo grmovje pa radovedno ogleduje srebrna luna mali lični ulnjak, ki obsega kakih deset srečnih držav v podobi desetih velikih panjev. Radovedna, je-li že po trudapolnem dnevu z bogato ajdovo pašo počivajo vse male delavke, poluka z jednim očescem (žarkom) skozi žrelce najpridnejšega ulja s podobo Danijela v levnjaku. V ravnih ulicah rumenkastega satovja spavajo tisoči malega ljudstva ter mirno sanjajo, kakor vojska kralja Matjaža v gorski votlini.

Vse tiho; noč in mirna tišina je legla nad vso pridno čebelno naselbino. Le vročerkvnež — mlad trot ne more in ne more zatisniti očíj. Seve, ves dan je postopal brezdelno po polnem satovju in pokušal méd najraznovrstnejših cvetlic; bilo je pa vmes tudi nekaj takih, po katerih rada glava boli in res je bil to tudi jeden vzrok, da je naš trotek raje kolovratil okrog, kakor pa da bi bil stisnil svojo glavico v satno celico in zaspal.

Pri glavnih vratih (pri žrelcu) ugleda senco; bila je straža. Nepremično, kakor okamenela stoji, glavico obrnjeno ven in strmo gleda v jesensko noč. Krilca se ji leskečejo v modrikastem mesečnem svitu, ki prodira skozi kalinove veje.

Vesel, da dobi družčino v tej nočni samoti, pohiti gibčni trot proti vhodu.

Čebelica-stražkinja, čuvši za seboj drobne korake, se urno ozre. A temina v panju ji brani razločiti, kdo bi se ji bližal. A očividno ji ni mnogo do tega. Nekaj družega od zunaj obrača na-se vso njeno pozornost. Zato se takoj spet strmo zagleda ven v neko stvar. Le tiho še zakliče:

„Huum-dzis-íís! Hiti in poglej!“

„A — si ti, nepokojnej?“

Mladi trot, ki tudi dobro pozna vrlo ostrožnico, se previdno ozre skozi žrelce v smeri, ki mu jo delavka naznači s tipalnicami. I res, o groza! — pred uljem poletava velika črna senca tiho in lahno, kakor kadar jastreb pluje v krogih nad dolino.

Zdaj pa zdaj se staplja ta senca s senco kalinovega grma, precej nato pa je njena podoba ostro začrtana v mesečnem svitu, ki ji dela svetlo-modro ozadje.

„Veš-li, kaj je to?“ vpraša ostrážnica z glasom, kakor bi slutila nesrečo.

„Tega jaz ne vem!“ zastoče nebrižni pustolovec. A brzo mu postane stvar jasna. Čuječa čbelica v tem prodirljivo zabrlizgne s stražno piščalko „Ži-i-i-i!“ in že privrši črna senca na letavno desko. — Komaj, komaj, da je skočil preplašeni klatež v stran, že vdere v panj, grozno frfotajoč s krili — velika veša. Ubogega trota spreletava mraz in vročina, da se trese kot trepetlika videč v luninih žarkih ogromno, kosmato telo, dolgi, črnosivi prednji krili z rumenimi čire-čarami, zadnji pa rumeni, kakor ilovica z dvema črnima pasovoma. Glava črna, oči se v temi leskečejo kakor dva žareča oglja, s tilnika doli pa, o strahota, gleda na okoli — velika mrtvaška glava....

„Smrtoglavec! Zi-zi!“ se razlegne v tem hipu po panju in takoj nastane ropot in vikanje in zmešnjava, kakor v napadenem taboru.

Pa nočni gost se za to nič ne spremeni. Naravnost hiti k najbližnjemu satu, razkoplje z nožicami nekoliko medenih stanic in pogrezne vanje svoj dolgi sesalni jeziček. To se je posladkál!

A ni dolgo trajala gostija. Komaj spoznajo čbelice roparja medu, se vržejo kakor stekle nanj ter z vso močjo vbadajo svoja želca v vešino telo. Ali bridko so se zmotile revice. Veša ima telo pokrito z gladkimi dlačicami, ki se tesno prilegajo in vsaka čbela, ki se vsede na široki hrbet smrtoglavčev, zdrsne hitro doli. Od trde kože pa, ki varuje celo telo, odletavajo nežna želca, kakor bodalca ob jeklenem viteškem oklepu....

Smrtoglavec pa poletava rezko po ulju, jeden mahljej silnih kril in male sovražnice se valjajo daleč po tleh. Mej tem pa neprenehoma lušči od medenih celic pokrovce in jih prazni drugo za drugo.

Zastonj je bojni krik čbelic, zastonj brizgajo strup svojih žel proti sovražniku, da je vzduh v panju prenapolnjen z ostro mravljinjo kislino. Ogromna veša se ne dá motiti in za kavino žličico s trudom nabranega medu je že zginilo v nenasitljivem trebuhu.

Ostrožnica se je bila besno. Hudovala se je pri tem sama na se, da je pustila roparja tako po ceni skozi žrelce in da ni preje zakričala. Jezila se je na celi panj, da ne more premoči sovraga in zraven sikala skrajne razburjenosti. Slednjič se ubožica tako utruji, da se, komaj prestavljajoč noge, umakne z bojišča.

A ko se spočita vrne ostrožnica znova v bojni hrušč, tedaj, gorje ti, razbojnik, — da le stražarka pride zopet k sapi....

„Ostrožnica, ostrožnica!“ Zakliče v tem nekdo za njo. Proti nji hiti stari, skušeni junak Letavec, ki je do sedaj od daleč opazoval boj.

„Ostrožnica, mi se bojujemo brez pravega vojnega črteža!“

„Prav za prav bojujete“, popravi zbadljivo delavka, „kajti ti samo gledaš.“

„To je res, pa zato toliko več vidim!“ odreže se prebrisani trot. „Vidim, da je velikanska veša najlažje ranljiva med trebušnimi obročki, in ti si dosti stara, in bi morala že zdavno vedeti, da na drugem mestu z želom ne prodrš smrtoglavčevega telesa. Ali taka mladost! Vse polno krika in sika in vika in potu, pri tem pa nimate niti zrnca soli v glavi!“

Toda ostrožnica že ni več slišala.

„Hú-ú! Naskok! Ji-i-i!“ S takimi vzkriki se vrže, pozabivši hipoma vso utrujenost, na orjaško truplo škodljivca, ob katerem so si do sedaj „razbijale glave“ vedno nove in nove bojne trume.

Nenadoma plane kosmati orjak obupno po koncu in po vsem panju se razlegne bolestni njegov pisek, podoben mišjemu glasu. Ostrožničino želo mu je prebodlo kožo ravno tam, kjer se stikata dva trebušna obročka.

Ranjeni smrto glavec z jednim krepkim mahljem kril pomeče pritlikavske sovražnice na vse strani, a s tem provzroči grozen hrup. Ohrabrena vsled ostrožničnega uspeha napada vsa bojna četa silovito vešo s podvojeno srditostjo in ta si zastonj prizadeva otresti se ljutih napadnic. Kakor v molekule so se ji obesile drobne bojavnice na noge in krila, druge pa so si po ostrožničnem zgledu prizadevale vbosti nasprotnika na najboljčutljivejših mestih.

Obupno piska smrto glavec — že mu pojemajo moči. V telesu čuti žgočo bolečino nekoliko žalc, krila ima vsa raztrgana, na njih pa visé kakor svinčeni stotni uteži grude bučečih čebel. Ropar medu umira, njegovo piskanje je vsaki hip slabše in slabše....

Kmalu na to je potihnil v panju bojni grom docela. Da si črez pet minut nastavil uho k žrelcu, ne bil bi opazil ničesa celo noč. Le nekoliko ranjenih čebelic se še plazi po dnu panja bolečine brenčoč: „Dzi-dzi!“ Njih želca so se bila zadržala globoko v trdo kožo smrto glave, se zlomila in vrle čebelice umirajo tu na bojišču za domovje in njegovo obrambo....

Po panju je razprostrt ostri vonj mravljinje kisline.

Ko pa drugo jutro zarana solnčece vzide in pošlje prvi žarek skozi žrelce svojim ljubljankam v pozdrav, tedaj osupne vse in se čudi predmetu, ki ga je obsvetilo z rudečkasto svojo zarjo. Bila je to čudna kopica v kotu pri zadnji steni. Kup dlačic, medu in voska, mrtvih čebel, medu in smole — kup podoben vsemu preje, samo smrto glavcu ne. In vendar je bil to smrto glavec!

Orjaški tatin leži tu na zemlji, kakor premagan turški paša in male zmagovalke so ga uklenile tako, da bi se niti ganiti ne mogel, tudi ko bi bil živ.

Nožice, tipalnice in sladkosnedni jeziček so mu odtrgale in odnesle ven iz panja. Trebuh so mu razparale, ugrabljeni med očistile in znosile zopet nazaj v celice. Nato so strgale s satja nekoliko voska ter ž njim prilepile razdrapana krila k tlom. Sedaj na jutro izletavajo iz panja na sadna drevesa in balzamične rastline po lèp in smolo in s to zmesjo zazidavajo telesne ostanke (večinoma samo suho ogrodje) poraženega neprijatelja v kotu svoje palače kakor v grob.

